

แผนการขับเคลื่อนกรุงเทพมหานคร ในบริบทอาเซียน พ.ศ. 2562 – 2568

สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร

คำนำ

ในปี 2555 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้ดำเนินการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศไทยในปี 2558 สศช. จึงได้จัดทำยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนปี 2558 โดยการบูรณาการแนวทางการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ประเทศไทยเป็นสมาชิกที่เข้มแข็งและสนับสนุนคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนอาเซียนร่วมกัน

กรุงเทพมหานครในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานเพื่อพัฒนากรุงเทพมหานครซึ่งเป็นเมืองหลวงของไทยและจัดให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กรุงเทพมหานครในฐานะหน่วยงานภาครัฐจึงมีการกิจกรรมเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 เช่นเดียวกับหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ดังนั้น ในปี 2556 กรุงเทพมหานครโดยสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผลจึงได้จัดทำแผนการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของกรุงเทพมหานครในปี 2558 เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางให้ผู้บริหารและหน่วยงานในสังกัดกรุงเทพมหานครเตรียมพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างเป็นทางการในปี 2558

การดำเนินงานตามแผนการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของกรุงเทพมหานครในปี 2558 ปรากฏว่ามีการดำเนินงานตามแผนฯ ในภาพรวม ร้อยละ 67.47 ซึ่งมีหลายภารกิจที่กรุงเทพมหานครต้องดำเนินการต่อไปประกอบกับการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 27 เดือนพฤศจิกายน 2558 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ผู้แทนของประเทศสมาชิกอาเซียน

(ประมุขแห่งรัฐหรือหัวหน้ารัฐบาล) ได้ลงนามในปฏิญญากรุงกัวลาลัมเปอร์ว่าด้วยการจัดตั้งประชาคมอาเซียน ค.ศ. 2015 และปฏิญญากรุงกัวลาลัมเปอร์ว่าด้วยอาเซียน 2025 มุ่งหน้าไปด้วยกันซึ่งเป็นการรับรองวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน 2025 และแผนงานประชาคมอาเซียน 2025 มีผลให้ประเทศสมาชิกอาเซียนร่วมกันดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์อาเซียน 2025

กรุงเทพมหานครนอกจากจะมีศักยภาพสูงในการเป็นเมืองศูนย์กลางทั้งในด้านภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของประเทศไทยแล้ว ยังมีศักยภาพเพียงพอที่จะเป็น “มหานครศูนย์กลางของอาเซียน” กรุงเทพมหานครจึงได้จัดทำแผนการขับเคลื่อนกรุงเทพมหานครในบริบทอาเซียน พ.ศ. 2562 – 2568 เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนของกรุงเทพมหานครได้รับประโยชน์จากการเป็นประชาคมอาเซียน รวมทั้งมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นตลอดจนกำหนดแนวทางความร่วมมือของกรุงเทพมหานครกับเมืองอื่น ๆ ในอาเซียนด้วยบทบาทของการเป็นมหานคร “ศูนย์กลางแห่งการแบ่งปันของอาเซียน” สนับสนุนการบรรลุวิสัยทัศน์อาเซียน 2025 “มุ่งหน้าไปด้วยกัน” ในฐานะที่กรุงเทพมหานครเป็นส่วนหนึ่งของประเทศไทยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของอาเซียน

สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล
สิงหาคม 2561

สารบัญ

อาเซียน – ไทย – กรุงเทพมหานคร	5
ข้อมูลเกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียนโดยสรุป	8
การเตรียมความพร้อมของประเทศไทย กับวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน 2025	9
การเตรียมพร้อมเข้าสู่อาเซียนของกรุงเทพมหานคร	11
การพัฒนาในบริบทอาเซียน	13
ยุทธศาสตร์ชาติของไทย	14
กรุงเทพมหานครในบริบทอาเซียน	16
ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่และประชากรของกรุงเทพมหานคร	20
วิสัยทัศน์และเป้าหมายการพัฒนา	27
กรุงเทพ: มหานครศูนย์กลางแห่งการแบ่งปันของอาเซียน	31
การขับเคลื่อนกรุงเทพมหานครในบริบทอาเซียน	
พ.ศ. 2562 - 2568 (ระยะเวลา 7 ปี)	33
โครงการริเริ่มที่สำคัญ	37

อาเซียน - ไทย - กรุงเทพมหานคร

อาเซียนหรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations) ก่อตั้งขึ้นโดยรัฐสมาชิกก่อตั้ง 5 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ร่วมกันลงนามใน “ปฏิญญาอาเซียน (ASEAN Declaration)” หรือ “ปฏิญญากรุงเทพ (Bangkok Declaration)” ณ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510

แหล่งที่มาของแผนที่
https://suwannasabeloved.files.wordpress.com/2013/09/asean-map1_1.jpg
 สืบค้นเมื่อ 16 กรกฎาคม 2561.

ปฏิญญากรุงเทพมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) ส่งเสริมความร่วมมือและความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และการบริหาร 2) ส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค 3) เสริมสร้างความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ พัฒนาทางวัฒนธรรมในภูมิภาค 4) ส่งเสริมให้ประชาชนในอาเซียนมีความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดี 5) ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในรูปแบบของการฝึกอบรมและการวิจัย และส่งเสริมการศึกษาด้านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 6) เพิ่มประสิทธิภาพของการเกษตรและอุตสาหกรรม การขยายการค้า ตลอดจนปรับปรุงการขนส่งและการคมนาคม และ 7) เสริมสร้างความร่วมมืออาเซียนกับประเทศภายนอก องค์การความร่วมมือแห่งภูมิภาคอื่น ๆ และองค์การระหว่างประเทศ ต่อมาในปี 2546 ผู้นำอาเซียนได้ลงนามปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียน ฉบับที่ 2 (Declaration of ASEAN Concord II

หรือ Bali Concord II) เพื่อประกาศจัดตั้งประชาคมอาเซียน หรือ ASEAN Community ภายในปี 2563 โดยสนับสนุนการรวมตัวและความร่วมมืออย่างรอบด้าน ประกอบด้วยด้านการเมืองให้จัดตั้ง “ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน” หรือ ASEAN Political Security Community (APSC) ด้านเศรษฐกิจให้จัดตั้ง “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” หรือ ASEAN Economic Community (AEC) และด้านสังคมและวัฒนธรรมให้จัดตั้ง “ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน” หรือ ASEAN Socio-Cultural Community (ASCC) หลังจากนั้นในการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 12 ในเดือนมกราคม พ.ศ. 2550 ที่เซบู ประเทศฟิลิปปินส์ ผู้นำอาเซียนได้ตกลงให้มีการจัดตั้งประชาคมอาเซียนให้แล้วเสร็จเร็วขึ้นเป็นภายในปี พ.ศ. 2558 และจัดโครงสร้างองค์กรของอาเซียนรองรับภารกิจและพันธกิจรวมทั้งแปลงสภาพอาเซียนจากองค์กรที่มีการรวมตัวหรือร่วมมือกันแบบหลวม ๆ สู่สภาพการเป็น “นิติบุคคล” นำไปสู่การมี “กฎบัตรอาเซียน” ซึ่งทำหน้าที่เป็น “ธรรมนูญ” การบริหารปกครองกลุ่มประเทศอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ ผนึกกำลังเป็นหนึ่งเดียวกันตามคำขวัญ “สิบชาติ หนึ่งอาเซียน” เป็นผลให้มีประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ประกอบด้วย 10 ประเทศ ได้แก่ ราชอาณาจักรไทย (Kingdom of Thailand) สาธารณรัฐสิงคโปร์ (Republic of Singapore) สาธารณรัฐอินโดนีเซีย (Republic of Indonesia) สหพันธรัฐมาเลเซีย (Federation of Malaysia) สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (Republic of the Philippines) เนการาบรูไนดารุสซาลาม (Negara Brunei Darussalam) สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (Socialist Republic of Vietnam) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (Lao People's Democratic Republic) สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (Republic of the Union of Myanmar) และราชอาณาจักรกัมพูชา (Kingdom of Cambodia) และมีสัญลักษณ์เป็น “รวงข้าวสีเหลือง 10 มัด ผูกมัดไว้ด้วยกัน” โดยมีคำขวัญของอาเซียน คือ “หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งอัตลักษณ์ หนึ่งประชาชน (One Vision, One Identity, One Community)”

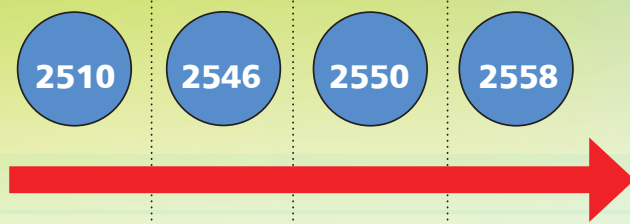
ตราสัญลักษณ์อาเซียน

แหล่งข้อมูล:

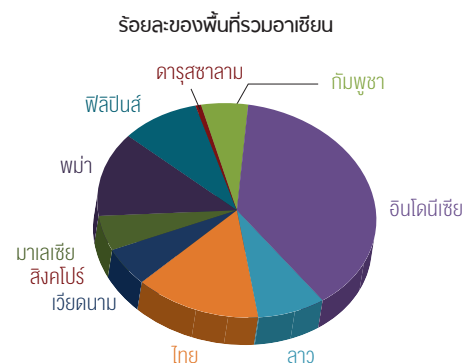
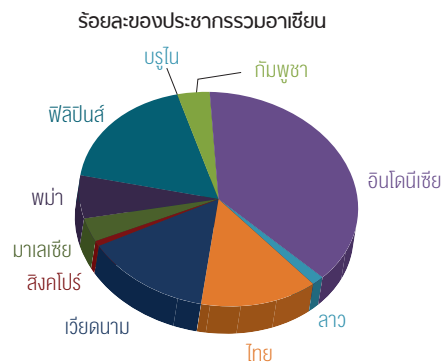
http://www.lampangvc.ac.th/lvcasean/page_asean.htm สืบค้นเมื่อ 5 สิงหาคม 2561

ปรากฏการณ์สำคัญของอาเซียนที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2558 คือมีผู้แทนของประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ประชุมแห่งรัฐหรือหัวหน้ารัฐบาล) ได้รวมตัวกันในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 27 ในเดือนพฤศจิกายน 2558 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย เพื่อเฉลิมฉลองการก่อตั้งประชาคมอาเซียน ปี ค.ศ. 2015 (พ.ศ. 2558) อย่างเป็นทางการและรับรองวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน 2025 โดยตกลงที่จะทำให้ประชาคมอาเซียนแข็งแกร่ง ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการรวมกลุ่มที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น เพื่อให้อาเซียนเป็นประชาคมที่ยึดมั่นในกฎกติกา ทำเพื่อประโยชน์ของประชาชนและมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ประชาชนมีสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและได้รับประโยชน์จากการสร้างประชาคม เสริมสร้างความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและมีอัตลักษณ์ร่วม ฯลฯ และมองเห็นอาเซียนมีขีดความสามารถในการคว้าโอกาสและรับมือกับความท้าทายที่จะเกิดขึ้นในทศวรรษหน้า รวมทั้งเน้นย้ำความสอดคล้องกันระหว่างวาระเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ของสหประชาชาติ 2030 กับความพยายามในการสร้างประชาคมอาเซียนเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตโดยมอบหมายคณะมนตรีประชาคมอาเซียนในการนำข้อตกลงใน “อาเซียน 2025: มุ่งหน้าไปด้วยกัน” ไปปฏิบัติอย่างเต็มที่และอย่างมีประสิทธิภาพ และรายงานต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียน

ข้อมูลเกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียนโดยสรุป

ประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ มีประชากรรวมเท่ากับ 654,737,163 คน ประเทศที่มีประชากรมากที่สุด ได้แก่ อินโดนีเซีย อันดับสอง ได้แก่ ฟิลิปปินส์ อันดับสาม ได้แก่ เวียดนาม ส่วนประเทศที่มีประชากรน้อยที่สุด ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม

ขนาดพื้นที่ของ 10 ประเทศสมาชิกอาเซียนรวมกันเท่ากับ 4,325,830 ตารางกิโลเมตร ประเทศที่มีขนาดพื้นที่ใหญ่มากที่สุดได้แก่ อินโดนีเซีย อันดับสอง ได้แก่ เมียนมา และอันดับสาม ได้แก่ ไทย ส่วนประเทศที่มีพื้นที่น้อยที่สุดได้แก่ สิงคโปร์

แหล่งข้อมูล <http://www.worldometers.info/world-population/south-eastern-asia-population/>
ณ วันที่ 26 กรกฎาคม 2561 (ข้อมูลจากฐานการประเมินล่าสุดขององค์การสหประชาชาติ),
สืบค้นรายประเทศ เมื่อ 26 กรกฎาคม 2561.

การเตรียมความพร้อมของประเทศไทยกับวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน 2025

ประเทศไทยได้เตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์อำนวยการเตรียมความพร้อมประเทศไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีรองนายกรัฐมนตรีเป็นประธานเพื่อเร่งรัดการดำเนินงาน ดังนี้

การเตรียมความพร้อมด้านการเมืองและความมั่นคง จัดตั้งคณะกรรมการศูนย์อำนวยการเตรียม

ความพร้อมประเทศไทยในการเข้าสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน มีรองนายกรัฐมนตรี (ฝ่ายความมั่นคง) เป็นประธาน ให้ความสำคัญที่สำคัญ ได้แก่ การจัดทำเอกสารเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ของไทยในประเด็นที่สำคัญด้านการเมืองและความมั่นคง

การเตรียมความพร้อมด้านเศรษฐกิจ จัดตั้งคณะกรรมการศูนย์อำนวยการเตรียมความพร้อมประเทศไทยในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีรองนายกรัฐมนตรี (ฝ่ายเศรษฐกิจ) เป็นประธาน ให้ความสำคัญที่สำคัญ อาทิ การดำเนินการตามแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การส่งเสริมภาคบริการ 6 สาขา การอำนวยความสะดวกด้านการค้าการลงทุน การเสริมสร้างศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อมและรายย่อย การขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัล

การเตรียมความพร้อมด้านสังคมและวัฒนธรรม จัดตั้งคณะกรรมการศูนย์อำนวยการเตรียมความพร้อมประเทศไทยในการเข้าสู่ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน มีรองนายกรัฐมนตรี (ฝ่ายสังคม) เป็นประธาน ให้ความสำคัญ

ที่สำคัญ อาทิ การดำเนินการตามแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนเรียบร้อยแล้ว ไทยผลักดันให้มีการจัดทำบันทึกความเข้าใจในลักษณะทวิภาคีกับประเทศเพื่อนบ้านเรื่องความร่วมมือด้านแรงงานและการนำเข้าแรงงานต่างชาติดังไทยได้จัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ และศูนย์ช่วยเหลือสังคม สายด่วน 1300 มีล่าม 10 ภาษา แก้ไขปัญหาด้านสวัสดิการสังคม โดยให้เด็กทุกคนแม้ไม่มีสัญชาติหรือเอกสารแสดงตัวตนสามารถเข้าเรียนหนังสือในภาคบังคับได้ ไทยได้จัดตั้งศูนย์วิชาการด้านการเปลี่ยนสภาพภูมิอากาศโดยการสนับสนุนของ Japan International Cooperation Agency (JICA) นอกจากนี้ ไทยยังได้จัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมอาเซียน ณ อาคารหอศิลป์ร่วมสมัยราชดำเนิน เป็นประเทศแรกในอาเซียน

ประเด็นสำคัญที่ไทยผลักดันซึ่งปรากฏอยู่ในวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน 2025 แล้ว อาทิ การเป็นประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมและไม่ทอดทิ้งใครไว้ข้างหลัง การส่งเสริมธรรมาภิบาลและขจัดการคอร์รัปชัน การเน้นให้ทุกภาคส่วนโดยเฉพาะผู้พิการและกลุ่มเปราะบางทางสังคมได้มีโอกาสเข้าถึงข้อมูล โครงการ และกิจกรรมเกี่ยวกับอาเซียนและการส่งเสริมสิทธิของผู้หญิงและเด็ก

แหล่งข้อมูล: กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ, “ไทยและความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน : ความคืบหน้าและทิศทางในอนาคต” <http://www.mfa.go.th/asean/contents/files/asean-media-center-20170.418.160330-711791.pdf> สืบค้นเมื่อ 22 กรกฎาคม 2561

การเตรียมพร้อมเข้าสู่อาเซียนของกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี 2558 โดยการจัดทำแผนการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของกรุงเทพมหานครในปี 2558 มีวิสัยทัศน์คือ “กรุงเทพมหานครเป็นมหานครศูนย์กลางของประชาคมอาเซียน” มีการดำเนินงานตามแผนฯ ในภาพรวมคิดเป็นร้อยละ 67.47 อาทิ ด้านความมั่นคงได้มีการจัดทำแผนแม่บทการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของกรุงเทพมหานคร จัดการประชุม ASEAN

SOM (ASEAN Senior Officials Meeting) และการประชุมผู้นำเมืองในภูมิภาคอาเซียน (Meeting of the Governors / Mayors of the Capitals of ASEAN) ซึ่งมีประเด็นเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดการด้านภัยพิบัติ ด้านเศรษฐกิจได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยวในต่างประเทศ การประชาสัมพันธ์เมืองท่องเที่ยวที่ดีที่สุดในโลก จัดตั้งศูนย์ข้อมูลเศรษฐกิจ การคลังและการลงทุนของกรุงเทพมหานคร จัดอบรมอาชีพเสริมสร้างผู้ประกอบการธุรกิจชุมชนรายใหม่ ด้านสังคมและวัฒนธรรม มีการพัฒนาและขยายศูนย์ความเป็นเลิศทางการแพทย์ พัฒนาคุณภาพยกระดับมาตรฐานศูนย์บริการสาธารณสุข จัดถนนศิลปวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยว (Bangkok Street Show) ส่งเสริมแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมกับประเทศสมาชิกอาเซียน ด้านการเตรียมความพร้อมของกรุงเทพมหานครสู่ประชาคมอาเซียน จัดทำเอกสารอธิบายขั้นตอนการมารับบริการผู้ป่วยนอกเป็นสองภาษา (ภาษาไทย อังกฤษ) เสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับการกำกับดูแลองค์กรที่ดีหรือธรรมาภิบาล การให้บริการประชาชนด้วย Free Wifi อย่างไรก็ตาม ยังมีหลายภารกิจตามแผนฯ ซึ่งยังไม่ได้ดำเนินการและควรดำเนินการต่อไป ประกอบกับกรุงเทพมหานครยังมีแผนพัฒนากรุงเทพมหานครระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2556 - 2575) ซึ่งมีเป้าหมายการพัฒนาที่สอดคล้องกับ

การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน อาทิ มุ่งพัฒนาให้กรุงเทพฯ เป็นศูนย์กลางการจัดประชุม นิทรรศการฯ ในอันดับหนึ่งของภูมิภาคอาเซียน อีกทั้งในฐานะที่กรุงเทพมหานคร เป็นหน่วยงานภาครัฐต้องดำเนินการกิจกรรมสนับสนุนรัฐบาลในส่วนที่ประเทศไทย เป็นหนึ่งในสมาชิกอาเซียนที่ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุ “วิสัยทัศน์อาเซียน 2025” และเป็นหนึ่งในประชาคมโลกที่ต้องนำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 2030 (Sustainable Development Goals 2030: SDGs) ไปสู่การปฏิบัติ นอกจากนี้ เมืองกรุงเทพฯ และประชาชนในกรุงเทพฯ ก็จะได้รับผลกระทบที่เกิดจากการ เป็นประชาคมอาเซียนและการพัฒนาที่ยั่งยืนที่เริ่มดำเนินการหลังปี 2558 ด้วยเหตุผลดังกล่าว กรุงเทพมหานครจำเป็นต้องจัดทำยุทธศาสตร์เพื่อขับเคลื่อน การพัฒนากรุงเทพมหานครในระดับนานาชาติที่มุ่งเน้นการคัดเลือกประเด็น ที่เชื่อมโยงกันทั้งระดับกรุงเทพมหานคร ประเทศไทยและอาเซียนโดยคำนึงถึง ความสอดคล้องกับระดับเอเชีย และระดับโลก เรียกว่า “การพัฒนากรุงเทพมหานคร ในบริบทอาเซียน” ในขณะนี้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ในแผนนี้จะมุ่งสู่ การพัฒนากรุงเทพมหานครสู่มหานครแห่งเอเชียและการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในประชาคมโลกอีกด้วย โดยการจัดทำแผนการขับเคลื่อนกรุงเทพมหานครในบริบท อาเซียน (พ.ศ. 2562 – 2568) ภายใต้โครงการศึกษาวิจัยจัดทำแผนการขับเคลื่อน กรุงเทพมหานครภายหลังการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเพื่อใช้เป็นกรอบให้หน่วยงาน ในสังกัดกรุงเทพมหานครจัดทำโครงการต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนกรุงเทพมหานคร ในเวทีอาเซียนอย่างมีพลังและมีเอกภาพส่งผลให้กรุงเทพมหานครมีความโดดเด่น เป็นมหานครศูนย์กลางของอาเซียนอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

การพัฒนาในบริบทอาเซียน

วิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน

วิสัยทัศน์อาเซียน 2025 มุ่งให้ประเทศสมาชิกอาเซียนร่วมกันพัฒนา ทั้งด้านความมั่นคงเศรษฐกิจ และสังคมวัฒนธรรมในลักษณะ “ก้าวหน้าไปด้วยกัน” เพื่อประโยชน์ของประชาชน โดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง มีสิทธิมนุษยชนและ เสรีภาพขั้นพื้นฐาน มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ได้รับประโยชน์จากการสร้างประชาคม เสริมสร้างความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและมีอัตลักษณ์ร่วม เป้าหมายและ แนวทางการพัฒนาดังนี้

ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน จะเป็นประชาคมที่มีความเป็นหนึ่ง ครอบคลุมและแข็งแกร่ง ประชาชนจะอาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ปรองดอง มั่นคง โอบรับค่านิยมเรื่องสันติธรรมและทางสายกลาง รวมทั้งยึดมั่น ในหลักการขั้นพื้นฐานของอาเซียน มีความแน่นแฟ้น มีความสำคัญและตอบสนอง ต่อความท้าทายที่คุกคามสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาคและมีบทบาทหลัก ในการสร้างโครงสร้างสถาปัตยกรรมภูมิภาคที่กำลังเปลี่ยนแปลง ขณะเดียวกันก็มี ปฏิสัมพันธ์กับภาคภายนอกอย่างลึกซึ้งขึ้น และร่วมส่งเสริมสันติภาพ ความมั่นคง และเสถียรภาพของโลก

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ภายในปี ค.ศ. 2025 ประชาคมเศรษฐกิจ จะต้องมีการรวมตัวกันอย่างลึกซึ้ง มีความเป็นเอกภาพ มีความสามารถในการแข่งขัน มีพลวัต และมีความหลากหลาย รวมทั้งมีความเชื่อมโยงและความร่วมมือจาก แต่ละภาคส่วนเพิ่มขึ้น และเป็นประชาคมที่มีความแข็งแกร่ง ทุกคนมีส่วนร่วม มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และเป็นส่วนหนึ่งของเศรษฐกิจโลก

ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ภายในปี ค.ศ. 2025 จะเป็น ประชาคมที่มีปฏิสัมพันธ์กับประชาชน และประชาชนได้รับประโยชน์ รวมทั้ง ทุกคนมีส่วนร่วม ยั่งยืน แข็งแกร่งและพลวัต

นอกเหนือจากนั้นอาเซียนยังมีความเกี่ยวพันอย่างใกล้ชิดและได้รับอิทธิพลจากพัฒนาการและความท้าทายต่าง ๆ ของโลกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี พ.ศ. 2558 ประชาคมโลกโดยประเทศสมาชิก 193 ประเทศได้แสดงความมุ่งมั่นผ่านสหประชาชาติในการร่วมกันพัฒนาประเทศสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในปี 2030

ยุทธศาสตร์ชาติของไทย

ความมั่นคง

- ความมั่นคง หมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครอบครัว และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง

- ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข โดยเน้นการบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลก บนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล

เศรษฐกิจ

- ความมั่งคั่ง หมายถึง ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนา

ลดลง ประชากรมีความอยู่ดีมีสุขได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น และมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วน มีคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ ไม่มีประชาชนที่อยู่ใต้เส้นความยากจน

- มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพในหลากหลายมิติบนพื้นฐานแนวคิดการต่อยอดอดีต การปรับปรุงปัจจุบัน และภาครัฐให้การส่งเสริมและสนับสนุนทำให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลางและลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

สังคมวัฒนธรรม

- พัฒนาคอนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มียัศรัย อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

- สนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิด ร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองและทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด ขณะที่รัฐต้องให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

กรุงเทพมหานครในบริบทอาเซียน

กรุงเทพมหานครในบริบทอาเซียน หมายถึง การพัฒนากรุงเทพมหานคร ในด้านความปลอดภัย เศรษฐกิจ และสังคม วัฒนธรรม ตามแนวทางวิสัยทัศน์ อาเซียน 2025

กรุงเทพมหานครในฐานะเมืองหลวงของประเทศไทยจำเป็นต้องปรับตัว พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการเข้าร่วมเป็นประชาคมอาเซียน ของประเทศไทย อีกทั้งต้องเปลี่ยนมุมมองจากการบริหารและพัฒนา กรุงเทพมหานครในระดับท้องถิ่นที่มีขนาดพื้นที่ 1,568.737 ตารางกิโลเมตร มีประชากร (ที่ลงทะเบียน) จำนวน 5,580,565 คน เป็นการมองพื้นที่ของประเทศ 10 ประเทศ ได้แก่ ไทย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ บรูไน เวียดนาม ลาว เมียนมา และกัมพูชา รวมกันเท่ากับ 8,923,130 ตารางกิโลเมตร และประชากร มีจำนวน 654,737,163 คน ที่มีประชาชนไปมาหาสู่กันโดยง่ายและสะดวก มีสังคมและเศรษฐกิจขนาดใหญ่มากขึ้น ในขณะเดียวกันก็จะมีผลกระทบ ทางด้านวัฒนธรรมและประเพณีที่มีอยู่อย่างหลากหลาย สิ่งเหล่านี้เป็น พื้นฐานของการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อกรุงเทพมหานครอย่างแน่นอนและ หลีกเลียงไม่ได้ เนื่องจากเมืองกรุงเทพมหานครมีการเติบโตทางเศรษฐกิจสูง ต่อเนื่องมาหลายสิบปีจนกลายเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา การแพทย์ เทคโนโลยี ฯลฯ ประกอบกับกรุงเทพมหานครมีที่ตั้งเป็นศูนย์กลาง ในการเดินทางของกลุ่มประเทศในอาเซียนทำให้ประชาชนเดินทางมาท่องเที่ยว ทำธุรกิจตลอดจนขายแรงงานในพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นจำนวนมาก จึงกล่าว ได้ว่า มิติใหม่ในการบริหารราชการของกรุงเทพมหานครได้เกิดขึ้นแล้ว อันเนื่อง มาจากการที่ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นประชาคมอาเซียน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการพัฒนากรุงเทพมหานคร อันเนื่องมาจากการเป็นประชาคมอาเซียนของ ประเทศไทย ต้องมีการกำหนดบทบาทของกรุงเทพมหานครในฐานะองค์กร บริหารราชการเมืองหลวงของประเทศ ในขณะเดียวกันกรุงเทพมหานครจะต้อง มีแนวทางในการป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงในครั้งนี้ด้วย

อาทิ ปัญหาการย้ายถิ่นมาอยู่ในกรุงเทพมหานครของประชากรที่มาจากเมือง ต่าง ๆ ของประเทศอื่น ๆ ในอาเซียนทั้งที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย ต่อเนื่องไป ถึงการใช้บริการสาธารณะของกรุงเทพมหานครที่อาจมีไม่เพียงพอ การเดินทางมี เพิ่มขึ้น มีการทำงานและจ้างงานที่ผิดกฎหมาย เกิดความไม่เป็นธรรมในการทำงาน เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชน นำไปสู่การเกิดปัญหาการค้ำมนุษย์ ปัญหา ยาเสพติดและอาชญากรรมข้ามชาติ สิ่งเหล่านี้จะนำไปสู่การเกิดปัญหาทางสังคม รูปแบบใหม่ สำหรับในส่วนของสังคมโลกที่มีภูมิภาคอาเซียนร่วมอยู่ด้วยก็ได้มี การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเช่นกัน โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสารที่มีความก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้งทำให้ประชาชนในโลกสามารถติดต่อ กันได้ตลอดเวลาอย่างไร้พรมแดน ทำให้การค้า การลงทุนและการสร้างธุรกิจ ใหม่ ๆ เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ธุรกิจและการประกอบการแบบดั้งเดิมต้อง เลิกกิจการไปเป็นจำนวนมาก ระบบเศรษฐกิจยุคใหม่ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงเกิดขึ้น เป็นจำนวนมากทำให้บริษัทใหญ่หรือผู้มีฐานะทางการเงินที่ดีซึ่งมีอยู่จำนวนน้อย ได้เปรียบในการแข่งขัน ในขณะที่ธุรกิจและผู้ประกอบการขนาดเล็กที่มีอยู่เดิม ซึ่งมักจะมีปัญหาเรื่องเงินทุนอยู่แล้วจึงไม่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ ตลอดจนประชาชนจำนวนมากที่เป็นแรงงานขาดทักษะไร้ฝีมือย่อมมีปัญหา ในการทำงานมากขึ้นเนื่องจากการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่และหุ่นยนต์แทนมนุษย์ ส่งผลให้ความเหลื่อมล้ำทางสังคมยังคงมีอยู่ต่อไป อีกทั้งจะมีภัยจากไซเบอร์ของ กลุ่มมิจฉาชีพในรูปแบบต่าง ๆ ที่ซับซ้อนมากขึ้น ซึ่งจะเป็นปัญหาใหญ่สำหรับ กรุงเทพมหานครในอนาคตหากขาดยุทธศาสตร์หรือกลไกที่ดีในการรับมือเพื่อ ป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว

กรุงเทพมหานครมีความตกลงในความร่วมมือกับเมืองต่าง ๆ ในประเทศ สมาชิกอาเซียน ซึ่งควรเพิ่มการดำเนินงานให้มีความเข้มแข็งและมีความสัมพันธ์ ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ได้แก่ กรุงมะนิลา (ฟิลิปปินส์) กรุงจาการ์ตา (อินโดนีเซีย) กรุงฮานอย โฮจิมินห์ และจังหวัดเถื่อเทียนเว้ (เวียดนาม) กรุงเวียงจันทน์ (ลาว) และเทศบาล เกาะปันงั (มาเลเซีย)

แหล่งข้อมูล http://iad.bangkok.go.th/th/showsister_cities?id=113, สืบค้นเมื่อ 5 สิงหาคม 2561

อย่างไรก็ตาม กรุงเทพมหานครได้ดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาเมืองตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2556 – 2575) ที่มองว่ากรุงเทพมหานครมีศักยภาพเพียงพอที่พัฒนาเศรษฐกิจในบริบทของภูมิภาคเอเชียให้เป็นมหานครศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ การศึกษาเรียนรู้ การลงทุน การขนส่ง การค้า และวัฒนธรรมของทวีปเอเชีย ในปี พ.ศ. 2575 และเป็นศูนย์กลางธุรกิจตามฐานนวัตกรรม – วัฒนธรรมหนึ่งในสามของเมืองในภูมิภาคอาเซียน โดยอิงมรดกทางวัฒนธรรมไทย นวัตกรรมด้านศิลปะการแสดง และนวัตกรรมด้านการออกแบบและสร้างสรรค์ ซึ่งจะสามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายได้นั้นต้องแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่มีอยู่ พร้อมทั้งพัฒนาเมืองในส่วนอื่น ๆ ควบคู่กันไป จึงมีวิสัยทัศน์การพัฒนาว่า “ใน 20 ปีข้างหน้า เมืองกรุงเทพมหานครของเราจะก้าวขึ้นเป็น “มหานครแห่งเอเชีย” กรุงเทพฯ จะเป็นเมืองหลวงของเอเชีย เป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสังคมในภูมิภาคอาเซียน และในทวีปเอเชีย คนทั่วโลกเมื่อนึกถึงทวีปเอเชีย จะนึกถึงเมืองกรุงเทพฯ ของเรา ในฐานะเป็นเมืองชั้นนำในด้านเศรษฐกิจ ภาครัฐบริการ ความปลอดภัย ความสวยงาม สะดวกสบาย น่าอยู่ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ในขณะเดียวกัน เมืองกรุงเทพฯ มีเอกลักษณ์เฉพาะในด้านความเรียบง่าย มีเสน่ห์ และมีชีวิตชีวา” โดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

ระยะ 5 ปีแรกของแผน (พ.ศ. 2556 - 2560) กรุงเทพมหานครจะมุ่งแก้ไข ปัญหาและพัฒนาด้านความปลอดภัยของเมืองและประชาชน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมลพิษ อาชญากรรมและยาเสพติด อุบัติเหตุทางถนน ภัยพิบัติจากภาวะ น้ำท่วม สิ่งก่อสร้างอาคารสาธารณะ และโรคคนเมือง

ระยะ 5 ปีที่สองของแผน (พ.ศ. 2561 - 2565) กรุงเทพมหานครจะมุ่งแก้ไข ปัญหาและพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม การเดินทางที่มีความสะดวกสบายเป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสายไฟฟ้าและสายโทรศัพท์ พื้นที่สีเขียว ระบบ ขนส่งมวลชน และการทำให้กรุงเทพฯ เป็นเมืองสำหรับทุกคน โดยการสนับสนุน สิ่งอำนวยความสะดวกและสวัสดิการ โอกาสทางเศรษฐกิจ การศึกษา และ สังคมพหุวัฒนธรรม

ระยะ 5 ปีที่สามของแผน (พ.ศ. 2566 - 2570) กรุงเทพมหานครจะมุ่งแก้ไข ปัญหาและพัฒนาด้านผังเมืองเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดิน และศูนย์ชุมชนย่อย และส่งเสริมประชาธิปไตยเกี่ยวกับการบริหารจัดการแบบบูรณาการ ธรรมาภิบาล การกระจายอำนาจสู่ประชาชน การเมือง และการมีส่วนร่วมของประชาชน

ระยะ 5 ปีที่สี่ของแผน (พ.ศ. 2571 - 2575) กรุงเทพมหานครจะมุ่งแก้ไข ปัญหาและพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการเรียนรู้ เกี่ยวกับการค้า การลงทุน ศูนย์กลางการค้า การเงินและการลงทุน การท่องเที่ยว ศูนย์กลางเศรษฐกิจตาม ฐานนวัตกรรม – วัฒนธรรม และศูนย์กลางการจัดประชุมนิทรรศการและ ศูนย์รวมการจัดตั้งสำนักงานของภูมิภาค

หมายเหตุ ขณะนี้สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผลอยู่ระหว่างปรับแผน พัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2556 – 2575) เพื่อให้สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติโดยยังคงวิสัยทัศน์ “กรุงเทพฯ มหานครแห่งเอเชีย”

จะเห็นได้ว่า การที่กรุงเทพมหานครดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาและการ พัฒนาเมืองตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2556 – 2575) ยังคงสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติของประเทศไทย ซึ่งมีวิสัยทัศน์ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”และสอดคล้องตามวิสัยทัศน์อาเซียน 2025 “มุ่งหน้าไปด้วยกัน” รวมทั้งสอดคล้องตามเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืนอีกด้วย

ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่และประชากรของกรุงเทพมหานคร

แผนที่แสดงการแบ่งกลุ่มเขตพื้นที่
ของกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2559

กองกลางสารสนเทศภูมิศาสตร์ สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร

พื้นที่กรุงเทพมหานคร 1,568,737 ตารางกิโลเมตร ความหนาแน่นประชากร 3,625 คน/ตารางกิโลเมตร
แหล่งข้อมูล สถิติกรุงเทพมหานคร 2559, สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร

พื้นที่ของกรุงเทพมหานคร

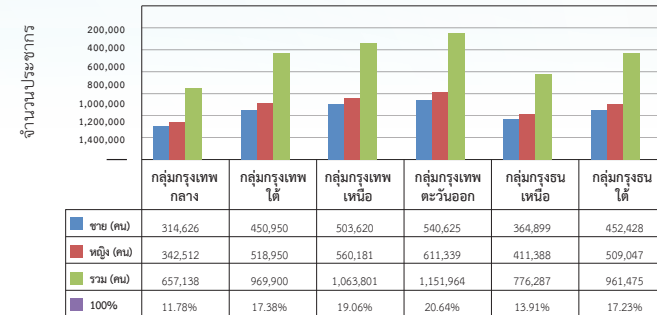
กรุงเทพมหานครมีพื้นที่จำนวน 1,568.737 ตารางกิโลเมตร ความหนาแน่นประชากรเท่ากับ 3,625 คน/ตารางกิโลเมตร แบ่งพื้นที่เพื่อการบริหารจัดการเป็น 6 กลุ่มเขต และพื้นที่การปกครองเป็น 50 เขต ดังนี้

1. กลุ่มกรุงเทพมหานครกลาง 9 เขต ได้แก่ ดินแดง ดุสิต ป้อมปราบศัตรูพ่าย พญาไท พระนคร ราชเทวี วังทองหลาง สัมพันธวงศ์ และห้วยขวาง
2. กลุ่มกรุงเทพใต้ 10 เขต ได้แก่ คลองเตย บางคอแหลม บางนา บางรัก ปทุมวัน พระโขนง ยานนาวา วัฒนา สวนหลวง และสาทร
3. กลุ่มกรุงเทพเหนือ 7 เขต ได้แก่ จตุจักร ดอนเมือง บางเขน บางซื่อ ลาดพร้าว สายไหม และหลักสี่
4. กลุ่มกรุงเทพตะวันออก 9 เขต ได้แก่ คลองสามวา คันนายาว บางกะปิ บึงกุ่ม ประเวศ มีนบุรี ลาดกระบัง สะพานสูง และหนองจอก
5. กลุ่มกรุงเทพมหานครตะวันออก 8 เขต ได้แก่ คลองสาน จอมทอง ตลิ่งชัน ทวีวัฒนา ธนบุรี บางกอกน้อย บางกอกใหญ่ และบางพลัด
6. กลุ่มกรุงเทพมหานครใต้ 7 เขต ได้แก่ ทุ่งครุ บางขุนเทียน บางแค บางบอน ภาษีเจริญ ราษฎร์บูรณะ และหนองแขม

ประชากรของกรุงเทพมหานคร

1) ประชากรกรุงเทพมหานคร (ที่ลงทะเบียน) จำแนกรายกลุ่มเขต

ประชากรกรุงเทพมหานคร แบ่งตามกลุ่มเขต
เดือน ธันวาคม 2560

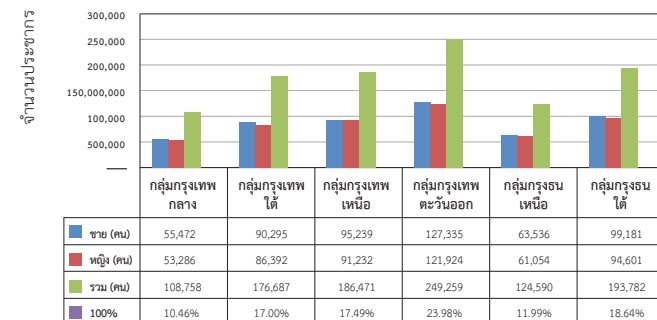

แหล่งข้อมูล : ฐานข้อมูลสำมะโนกลาง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

โดยสรุป : จำนวนประชากรกรุงเทพมหานคร ณ เดือนธันวาคม 2560 มีจำนวนรวม 5,580,565 คน อยู่ในกลุ่มกรุงเทพกลาง 657,138 คน (น้อยที่สุด) กลุ่มกรุงเทพใต้ 969,900 คน กลุ่มกรุงเทพเหนือ 1,063,801 คน กลุ่มกรุงเทพตะวันออก (มากที่สุด) 1,151,964 กลุ่มกรุงเทพมหานครตะวันออก 776,287 คน และ กลุ่มกรุงเทพมหานครใต้ 961,475 คน

2) ประชากรกรุงเทพมหานคร (ที่ลงทะเบียน) ช่วงอายุน้อยกว่า 1 - 17 ปี

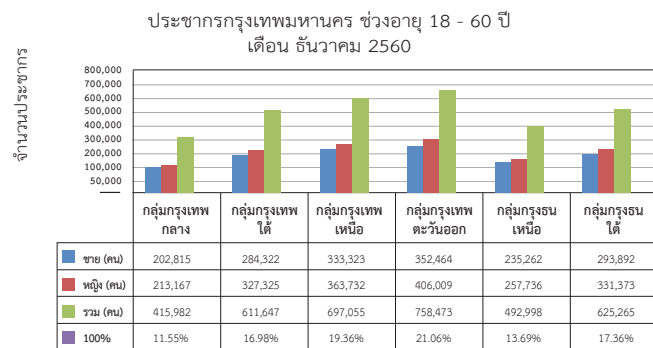
ประชากรกรุงเทพมหานคร ช่วงอายุน้อยกว่า 1 - 17 ปี
เดือน ธันวาคม 2560

แหล่งข้อมูล : ฐานข้อมูลสำมะโนกลาง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

โดยสรุป: จำนวนประชากรกรุงเทพมหานคร ณ เดือนธันวาคม 2560
อายุน้อยกว่า 1 ขวบ – 17 ปี จำนวนรวมทั้งสิ้น 1,039,547 คน
กลุ่มกรุงเทพกลาง (น้อยที่สุด) 108,758 คน กลุ่มกรุงเทพใต้ 176,687 คน
กลุ่มกรุงเทพเหนือ 186,471 คน กลุ่มกรุงเทพตะวันออก (มากที่สุด) 249,259 คน
กลุ่มกรุงเทพมหานครเหนือ 124,590 คน และกลุ่มกรุงเทพมหานครใต้ 193,782 คน

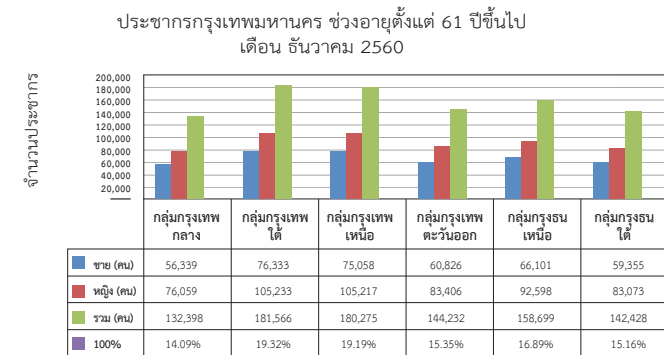
3) ประชากรกรุงเทพมหานคร (ที่ลงทะเบียน) ช่วงอายุ 18 – 60 ปี

แหล่งข้อมูล : ฐานข้อมูลสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

โดยสรุป : จำนวนประชากรกรุงเทพมหานคร (ที่ลงทะเบียน) ณ เดือนธันวาคม 2560 อายุ 18 – 60 ปี จำนวนรวมทั้งสิ้น 3,601,420 คน กลุ่มกรุงเทพกลาง (น้อยที่สุด) 415,982 คน กลุ่มกรุงเทพใต้ 611,647 คน กลุ่มกรุงเทพเหนือ 697,055 คน กลุ่มกรุงเทพตะวันออก (มากที่สุด) 758,473 คน กลุ่มกรุงเทพมหานครเหนือ 492,998 คน และกลุ่มกรุงเทพมหานครใต้ 625,265 คน

4) ประชากรกรุงเทพมหานคร (ที่ลงทะเบียน) ช่วงอายุ 61 ปีขึ้นไป

แหล่งข้อมูล : ฐานข้อมูลสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

โดยสรุป: จำนวนประชากรกรุงเทพมหานคร (ที่ลงทะเบียน) ณ เดือนธันวาคม 2560 อายุ 61 ปีขึ้นไป จำนวนรวมทั้งสิ้น 939,598 คน กลุ่มกรุงเทพกลาง (น้อยที่สุด) 132,398 คน กลุ่มกรุงเทพใต้ (มากที่สุด) 181,566 คน กลุ่มกรุงเทพเหนือ 180,275 คน กลุ่มกรุงเทพตะวันออก 144,232 คน กลุ่มกรุงเทพมหานครเหนือ 158,699 คน และกลุ่มกรุงเทพมหานครใต้ 142,428 คน

เป้าหมายของการพัฒนาเมืองที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือประเทศสมาชิกอาเซียนยังคงอยู่ในเวทีโลก ซึ่งให้ความสำคัญต่อการนำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals) มาปฏิบัติภายในประเทศของตน และมีการส่งเสริมซึ่งกันและกันในการแลกเปลี่ยนแบ่งปันความรู้ ประสบการณ์ และทรัพยากรด้านการพัฒนาเมืองและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยการประชุม/สัมมนา/ดูงาน/ฝึกอบรมในระดับนานาชาติ (ระดับเมืองกับเมือง ระดับภูมิภาคและระดับโลก) ดังนั้น การขับเคลื่อนกรุงเทพมหานครภายหลังการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 จึงจำเป็นต้องนำเรื่องเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) มาศึกษาวิเคราะห์และผนวก รวมไว้ในแผนการขับเคลื่อนกรุงเทพมหานครในบริบทอาเซียนนี้ด้วยเพื่อให้แผน มีประเด็นในการนำเสนอในระดับนานาชาติได้อย่างสอดคล้องและครอบคลุม ประเด็นที่เป็นกระแสหลักของโลกและเชื่อมโยงกับอาเซียน ประเทศไทยและ กรุงเทพมหานคร

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals) 17 เป้าหมาย

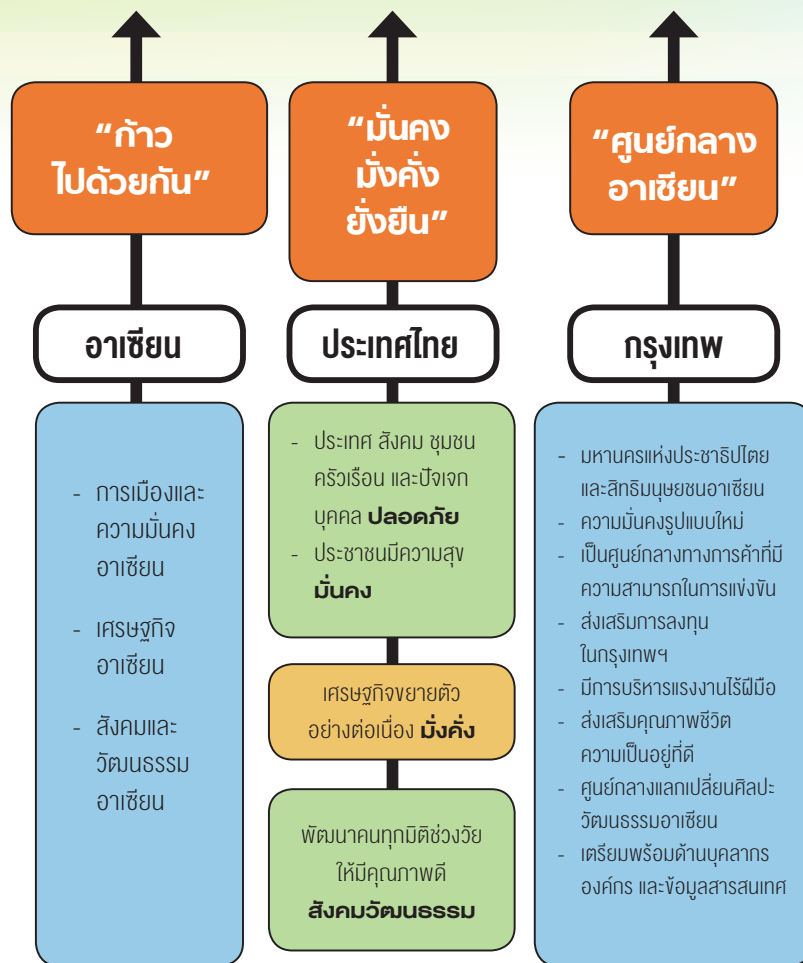

- เป้าหมายที่ 1 ยุติความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่
- เป้าหมายที่ 2 ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการ
- เป้าหมายที่ 3 สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนในทุกวัย
- เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- เป้าหมายที่ 5 บรรลุความเสมอภาคระหว่างเพศและให้อำนาจของผู้หญิงและเด็กหญิงทุกคน
- เป้าหมายที่ 6 สร้างหลักประกันเรื่องน้ำและการสุขาภิบาลให้มีการจัดการอย่างยั่งยืนและมีสภาพพร้อมใช้สำหรับทุกคน
- เป้าหมายที่ 7 สร้างหลักประกันว่าทุกคนเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ในราคาที่สามารถซื้อหาได้ เชื่อถือได้ และยั่งยืน
- เป้าหมายที่ 8 ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่ และมีผลิตภาพ และการมีงานที่เหมาะสมสำหรับทุกคน
- เป้าหมายที่ 9 สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความทนทาน ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม
- เป้าหมายที่ 10 ลดความไม่เสมอภาคภายในและระหว่างประเทศ

- เป้าหมายที่ 11 ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความปลอดภัย ทัวถึงพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและยั่งยืน
- เป้าหมายที่ 12 สร้างหลักประกันให้มีแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน
- เป้าหมายที่ 13 ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น
- เป้าหมายที่ 14 อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเลและทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- เป้าหมายที่ 15 ปกป้อง ปันฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นสภาพกลับมาใหม่ และหยุดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ
- เป้าหมายที่ 16 ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ และครอบคลุมในทุกระดับ
- เป้าหมายที่ 17 เสริมความเข้มแข็งให้แก่กลไกการดำเนินงานและฟื้นฟูสภาพหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน

การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

วิสัยทัศน์และเป้าหมายการพัฒนา

แนวทางการขับเคลื่อนกรุงเทพมหานครในบริบทอาเซียน พ.ศ. 2562 – 2568 เกิดจากการเห็นโอกาสของการแก้ไขปัญหาและพัฒนาเมืองกรุงเทพมหานครตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2556 – 2575) ซึ่งมีประเด็นร่วมอยู่ทั้งด้านความปลอดภัย ด้านเศรษฐกิจและด้านสังคมวัฒนธรรม การดำเนินการเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวสามารถตอบสนองการบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน 2025 วิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ชาติไทย และเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน ดังนั้น กรุงเทพมหานครจึงได้กำหนดตำแหน่ง (Positioning) ในบริบทของอาเซียนโดยใช้กรอบการพัฒนาเมืองตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2556 – 2575) ที่เพิ่มความเข้มข้นมากขึ้น คือต้องดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนให้ได้ รวมทั้งมีการพัฒนาความรู้ที่ใช้ในการปฏิบัติงานตามแนวทางที่ปฏิบัติในระดับนานาชาติ เพื่อสร้างองค์ความรู้ บทเรียนและประสบการณ์ของเมืองกรุงเทพมหานครที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เพื่อแลกเปลี่ยนในระดับนานาชาติ นอกจากนี้ กรุงเทพมหานครยังมีความโดดเด่นชั้นนำเกี่ยวกับเรื่องการท่องเที่ยวทั้งในระดับอาเซียน ระดับเอเชีย และระดับโลก เนื่องจากความมีเสน่ห์ของเมืองและประชาชนทั้งในเรื่องของที่ตั้งซึ่งเป็นศูนย์กลาง มีความปลอดภัยค่อนข้างสูงสำหรับนักท่องเที่ยว มีสถานที่และทัศนียภาพสวยงาม มีสินค้า ศิลปะ วัฒนธรรมเป็นเอกลักษณ์แบบไทย ความมีน้ำใจยิ้มแย้มของคนไทยที่มีต่อชาวต่างชาติเป็นที่ยอมรับและประทับใจนักท่องเที่ยวทั่วโลก และค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวก็ไม่แพงเมื่อเปรียบเทียบกับเมืองอื่น เป็นต้น สิ่งดังกล่าวคือทุนที่กรุงเทพมหานครมีอยู่แล้ว และสร้างกลยุทธ์และโครงการเสริมในส่วนของการเชื่อมโยงในบริบทของอาเซียนที่สอดคล้องกับสถานการณ์ในบริบทโลกและประเทศไทย ดังนั้นการขับเคลื่อนกรุงเทพมหานครในบริบทอาเซียนในระยะเวลา 7 ปี นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 – 2568 ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการดำเนินการตามวิสัยทัศน์อาเซียน 2025 คือสิ้นสุดในปี 2568 การกำหนดกรอบของพันธกิจของแผนฯ จึงยังคงมุ่งให้กรุงเทพมหานครเป็น “ศูนย์กลาง” โดยดึงความมีเสน่ห์

ของ “คนไทย” คือ “การเอื้อเพื่อแบ่งปัน” มาเป็นตัวตั้ง ประกอบกับการพัฒนาเมืองของกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นไปอย่างมีระบบที่สอดคล้องกับการดำเนินการในระดับนานาชาติคือ มี “แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2556 – 2575)” เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการเมืองที่ชัดเจน การดำเนินการเช่นนี้สามารถถอดเป็นบทเรียนแสดงให้เห็นจุดอ่อนจุดแข็งของการพัฒนาในแต่ละเรื่อง/โครงการได้ นอกจากนี้จะทำให้หน่วยงานในสังกัดกรุงเทพมหานครได้เรียนรู้และประเมินผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาตนเองแล้ว ยังสามารถนำองค์ความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ จำนวนมากถ่ายทอดให้เมืองต่าง ๆ ในอาเซียนรวมทั้งนอกอาเซียนเรียนรู้ได้ โดยการกำหนดบทบาทและวิสัยทัศน์ให้กรุงเทพมหานครเป็น “มหานครศูนย์กลางแห่งการแบ่งปันของอาเซียน” ด้วยการดำเนินการ “แบ่งปัน” ได้แก่ การแบ่งปันความรู้ ประสบการณ์ และทรัพยากร ซึ่งแผนนี้ได้เตรียมการพัฒนาองค์ความรู้ในระดับนานาชาติ 3 องค์ความรู้ ประกอบด้วย การพัฒนาชุมชนโดยชุมชนเพื่อชุมชนอย่างยั่งยืน (บางพลัดโมเดล) บางขุนเทียนต้นแบบเมืองสิทธิมนุษยชนของกรุงเทพมหานคร และโรงพยาบาลผู้สูงอายุบางขุนเทียน ส่วนการแบ่งปันความรู้ ประสบการณ์และทรัพยากรกับเมืองในประเทศอาเซียนมุ่งเน้นดำเนินการ 3 ลักษณะ ดังนี้

1. การแบ่งปันในฐานะผู้ให้ระหว่างเมืองต่อเมือง ตัวอย่างเช่น กรุงเทพมหานครจัดทำโครงการความร่วมมือกับเมืองหลวงในประเทศสมาชิกอาเซียนซึ่งเป็นเมืองพี่เมืองน้อง กรุงเทพมหานครให้ส่งเจ้าหน้าที่มาศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนโดยชุมชนเพื่อชุมชนอย่างยั่งยืน (บางพลัดโมเดล) เป็นเวลา 1 สัปดาห์ โดยกรุงเทพมหานครออกค่าใช้จ่ายทั้งหมด

2. การแบ่งปันในฐานะที่กรุงเทพมหานครเป็นผู้รับ กรณีที่กรุงเทพมหานครต้องการเพิ่มศักยภาพของบุคลากร ตัวอย่างเช่น กรุงเทพมหานครรับการสนับสนุนจากเมืองหรือสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรระหว่างประเทศที่อยู่ในหรือนอกประเทศอาเซียนในประเด็นที่กรุงเทพมหานครต้องการพัฒนา โดยที่กรุงเทพมหานครไม่ต้องออกค่าใช้จ่าย

3. การแบ่งปันในฐานะหุ้นส่วน ตัวอย่างเช่น กรุงเทพมหานครจัดทำโครงการความร่วมมือกับเมืองหลวงในประเทศสมาชิกอาเซียนซึ่งเป็นเมืองพี่เมืองน้องของกรุงเทพมหานคร โดยให้ส่งเจ้าหน้าที่มาศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนโดยชุมชนเพื่อชุมชนอย่างยั่งยืน (บางพลัดโมเดล) เป็นเวลา 1 สัปดาห์ โดยทั้งสองฝ่ายร่วมกันออกค่าใช้จ่ายตามความเหมาะสมของการเจรจาตกลง

ดังนั้น แผนการขับเคลื่อนกรุงเทพมหานครในบริบทอาเซียนจึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ 4 ยุทธศาสตร์ โดยที่กำหนดให้ 3 ยุทธศาสตร์แรก (ยุทธศาสตร์ที่ 1 – 3) มีหน้าที่แก้ไขปัญหาและพัฒนากรุงเทพมหานคร โดยเปรียบเทียบกับเมืองหลวงของประเทศอื่นในอาเซียนรวมถึงเปรียบเทียบกับเมืองชั้นนำในเอเชียและเชื่อมโยงในระดับโลกเกี่ยวกับด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านเศรษฐกิจและด้านสังคมวัฒนธรรม ส่วนยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านบริหารจัดการ กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยงกรุงเทพมหานครกับอาเซียน รวมทั้งทำหน้าที่บูรณาการเพื่อทำให้กรุงเทพมหานคร เป็นมหานครศูนย์กลางแห่งการแบ่งปันของอาเซียนและยังทำหน้าที่ในการบริหารแผนนี้ด้วย ในแต่ละยุทธศาสตร์ก็ยังมีกลยุทธ์และโครงการเพื่อเป็นกลไกผลักดันทำให้การพัฒนากรุงเทพมหานครบรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัดที่กำหนด นอกจากนั้น การดำเนินการตามวิสัยทัศน์ กรุงเทพฯ เป็น “มหานครศูนย์กลางแห่งการแบ่งปันของอาเซียน” จะเป็นการดำเนินการเพื่อตอบสนองการพัฒนากรุงเทพมหานครตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานครระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2556 – 2575) ด้วย โดยเน้นให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนและเมืองกรุงเทพมหานครอย่างยั่งยืน

กรุงเทพ: มหานครศูนย์กลางแห่งการแบ่งปันของอาเซียน

ประสบการณ์

ความรู้

ทรัพยากร

กรุงเทพเชื่อมโยงเมืองในอาเซียนเพื่อร่วมกันพัฒนา “ก้าวไปด้วยกัน” สู่การพัฒนาเมืองที่ยั่งยืน

เครือข่าย
สร้างความมั่นคง
ทางสังคมสาบสุข
ที่ยั่งยืน

ความมั่นคง

นวัตกรรม
เศรษฐกิจสีเขียว
ที่เป็นธรรม

เศรษฐกิจ

หล่อหลอม
การเป็นเมือง
พหุวัฒนธรรม
เพื่อมวลมนุษย์

สังคมวัฒนธรรม

สร้างความ
ร่วมมือที่เข้มแข็ง
ในการพัฒนา
เมือง

บริหารจัดการ

กทม. เป็นศูนย์กลางการบริหาร 2 ส่วน

- การแบ่งปันความรู้ ประสบการณ์ และทรัพยากร
- การเชื่อมโยงเมืองในอาเซียนเพื่อมุ่งสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนา ด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคมวัฒนธรรมที่ยั่งยืนไปด้วยกัน

กรุงเทพ: มหานครศูนย์กลางแห่งการแบ่งปันของอาเซียน

- พัฒนาบุคลากรเพื่อบริหารแผนกรุงเทพ - อาเซียน
- พัฒนาบุคลากรเพื่อถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ระดับนานาชาติ
- พัฒนางองค์ความรู้การพัฒนากรุงเทพมหานครเพื่อแบ่งปันในอาเซียน
- พัฒนาความร่วมมือกับพันธมิตรทั้งในฐานะผู้ให้ ผู้รับ และหุ้นส่วน
- ประชาสัมพันธ์ผลงานการพัฒนากรุงเทพสู่สากล

ยุทธศาสตร์ที่ 4
เพิ่มศักยภาพของ
บุคลากรและพัฒนา
องค์ความรู้สู่สากล
(เชื่อมกรุงเทพสู่อาเซียน)

ความรู้

ประสบการณ์

ทรัพยากร

ยุทธศาสตร์ที่ 1

เพิ่มความปลอดภัยและ
มั่นคงของเมืองกรุงเทพ
(เมืองกรุงเทพปลอดภัย
ผู้อยู่อาศัยดำรงชีพ
อย่างมั่นคง)

- ป้องกันภัยไซเบอร์ การก่อการร้าย อาชญากรรม - ยาเสพติดข้ามชาติ
- ส่งเสริมการบริโภคอาหารที่มีคุณค่าต่อสุขภาพ
- ส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมธรรมาภิบาล - ประชาธิปไตย
- ส่งเสริมการเรียนรู้ อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 2

ส่งเสริมนวัตกรรม
เศรษฐกิจสีเขียว
ที่เป็นธรรม
(เศรษฐกิจเชื่อมโยง
เพิ่มรายได้แก่ชุมชน)

- สร้างทีมงานการขับเคลื่อนเศรษฐกิจกรุงเทพ - อาเซียน
- พัฒนาสินค้าและบริการของชุมชนสู่มาตรฐานสากล
- พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ของกรุงเทพ
- ส่งเสริมความรู้เศรษฐกิจดิจิทัลในชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 3

เชื่อมโยงความหลากหลาย ร่วมใจ
สร้างสังคมสันติสุข
(กรุงเทพสังคมแห่งความสุขและ
พหุวัฒนธรรม)

- ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชนอย่างยั่งยืน
- สร้างเสริมสมรรถนะของนักเรียนในสังคมโลก
- ส่งเสริมความกลมเกลียวของสังคมพหุวัฒนธรรมในกรุงเทพ
- ส่งเสริมการปรับตัวเข้าสู่สังคมคาร์บอนต่ำ

การขับเคลื่อนกรุงเทพมหานครในบริบทอาเซียน พ.ศ. 2562 - 2568 (ระยะเวลา 7 ปี)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 เพิ่มความปลอดภัยและมั่นคงของเมืองกรุงเทพฯ
วิสัยทัศน์ย่อย “เมืองกรุงเทพฯปลอดภัย ผู้อยู่อาศัยดำรงชีพอย่างมั่นคง”

เป้าหมาย

เมืองกรุงเทพฯ มีความมั่นคงอย่างยั่งยืน ได้แก่

- 1) กรุงเทพฯ เป็นเมืองที่มีความปลอดภัยสำหรับผู้อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นจากภัยรูปแบบใหม่ (ภัยการก่อการร้าย อาชญากรรม - ยาเสพติดข้ามชาติ และภัยจากไซเบอร์)
- 2) ประชาชนมีความมั่นคงในการดำเนินชีวิต มีความรู้ขั้นพื้นฐาน สำหรับการดำเนินชีวิตที่ดีทั้งในบริบทของสังคมไทยและสังคมโลก

พันธกิจ

1. ทำให้พื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นพื้นที่ที่ปลอดภัยจากภัยการก่อการร้าย อาชญากรรม - ยาเสพติดข้ามชาติ และภัยจากไซเบอร์
2. ส่งเสริมให้คนกรุงเทพฯบริโภคอาหารปลอดภัยและมีคุณค่าต่อร่างกาย
3. ส่งเสริมให้นักเรียนและประชาชนมีความรู้ความเข้าใจรวมทั้งการเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย ธรรมนูญ สหิทธิมนุษยชน การพัฒนาที่ยั่งยืน และอัตลักษณ์ร่วมและความหลากหลายของอาเซียน

ตัวชี้วัด

1. ประชาชนมีความพึงพอใจต่อกรุงเทพมหานครในการจัดการภัยการก่อการร้าย อาชญากรรม - ยาเสพติดข้ามชาติ และภัยจากไซเบอร์ ร้อยละ 80
2. ประชาชนที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารปลอดภัยและมีคุณค่าต่อการส่งเสริมสุขภาพ จำนวน 3 แสนคนต่อปี
3. ร้อยละ 90 ของจำนวนนักเรียนในโรงเรียนสังกัด กทม. ที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยโดยประชาชนมีส่วนร่วมและหลักธรรมาภิบาลตามเกณฑ์/กรอบที่กำหนด

4. ประชาชนและนักเรียน จำนวน 1 แสนคน/ปี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย หลักธรรมาภิบาล สิทธิมนุษยชน การพัฒนาที่ยั่งยืน และ/หรืออัตลักษณ์ร่วมและความหลากหลายของอาเซียน จากการจัดกิจกรรมของกทม. หรือ กทม.มีส่วนร่วม

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมนวัตกรรม เศรษฐกิจสีเขียวที่เป็นธรรม วิสัยทัศน์ “เศรษฐกิจเชื่อมโยงเพิ่มรายได้แก่ชุมชน”

เป้าหมาย

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่มีเศรษฐกิจซึ่งเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีระบบการดำเนินงานทางเศรษฐกิจและการรับผลประโยชน์ที่เป็นธรรม

พันธกิจ

1. พัฒนาศักยภาพของบุคลากรแกนนำทางเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ข้าราชการ กทม. ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจอาเซียน นักธุรกิจ นักลงทุน นักการเงิน เครือข่ายผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง และผู้แทนชุมชนด้านเศรษฐกิจ
2. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการทุกภาคส่วนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานครอย่างยั่งยืน โดยเน้นเกี่ยวกับการดำเนินงานทั้งระบบของกิจการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของชุมชน มีการแบ่งปันผลประโยชน์ทางธุรกิจที่เป็นธรรมและรับผิดชอบต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการ
3. ส่งเสริมการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน การผลิตสินค้าและบริการในชุมชนในระดับมาตรฐานสากล
4. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ในพื้นที่ชุมชนเพิ่มขึ้นรวมทั้งส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวต่างชาติมีส่วนร่วมในการพัฒนากรุงเทพเมืองสีเขียวและสังคมพหุวัฒนธรรม
5. เตรียมความพร้อมของประชาชนในชุมชนรับสังคมเศรษฐกิจดิจิทัล

ตัวชี้วัด

1. ทีมเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานคร/ระดับเขตที่ได้รับการจัดตั้งและพัฒนาอย่างน้อย 1 ทีม
2. กรุงเทพมหานครมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ร้อยละ 10 ของรายได้เดิมที่ยังไม่ได้พัฒนา
3. ผู้ผลิต ผู้ประกอบการที่ดำเนินกิจการในกรุงเทพมหานคร จำนวน 5,000 ราย ได้รับการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ “กรุงเทพมหานครเมืองที่มีเศรษฐกิจซึ่งเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีระบบการดำเนินงานทางเศรษฐกิจและการรับผลประโยชน์ที่เป็นธรรม”
4. ชุมชนที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ จำนวน 30 ชุมชน
5. รายได้ของประชาชนในชุมชนที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่เพิ่มขึ้นร้อยละ 10
6. ประชาชนในชุมชนกรุงเทพมหานครที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจดิจิทัลเพิ่มขึ้น จำนวน 50,000 คน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เชื่อมโยงความหลากหลาย ร่วมใจสร้างสังคมสันติสุข วิสัยทัศน์ย่อย “กรุงเทพสังคมแห่งความสุขและพหุวัฒนธรรม”

เป้าหมาย

ประชาชนกรุงเทพฯ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีความสัมพันธ์สันติสุขกัน กลมเกลียวกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ร่วมลดภาวะโลกร้อนอย่างยั่งยืน สู่การเป็นสังคมและวัฒนธรรมยุคใหม่ก้าวไกลทันการเปลี่ยนแปลง

พันธกิจ

1. พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนกรุงเทพมหานคร
2. พัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด กทม. ด้านการประเมินผลนักเรียนตามโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (Programme for International Student Assessment หรือ PISA)

3. ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างกลมเกลียวในสังคมพหุวัฒนธรรม
ของกรุงเทพมหานคร

4. ส่งเสริมการพัฒนากรุงเทพมหานครสู่การเป็นสังคมคาร์บอนต่ำ
(Low – Carbon) เพื่อลดภาวะโลกร้อน (Global Warming)

ตัวชี้วัด

1. ประชาชนในชุมชนกรุงเทพมหานครมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จำนวน 150,000 คน
2. ผลคะแนนการสอบ PISA ของกลุ่มโรงเรียนในสังกัด กทม. เพิ่มขึ้น
ร้อยละ 5 โดยเปรียบเทียบผลคะแนนจากการสอบ PISA ครั้งสุดท้าย
3. ประชาชนในชุมชนกรุงเทพมหานครเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้
ความหลากหลายของสังคมพหุวัฒนธรรม จำนวน 200,000 คน/ปี
4. ประชาชน 50,000 คน ชุมชน 1,000 แห่ง หน่วยงานภาครัฐและ
เอกชน 200 หน่วยงาน ให้ความร่วมมือในการปรับตัวเข้าสู่สังคมคาร์บอนต่ำ
(Low – Carbon)

ยุทธศาสตร์ที่ 4 เพิ่มศักยภาพของบุคลากรและพัฒนาศักยภาพ วิสัยทัศน์ย่อย “เชื่อมกรุงเทพสู่อาเซียน”

เป้าหมาย

กรุงเทพมหานคร (กทม.) มีบทบาทใหม่
ในการบริหารราชการ หรือ การเปิดโลกใหม่ของ
การบริหาร กทม. สู่สากล โดยที่กรุงเทพมหานครจะ
มีบทบาทที่เข้มแข็งในการเป็นผู้นำด้านการพัฒนา
และใช้องค์ความรู้รวมทั้งประสบการณ์ในการบริหารจัดการเมืองในภูมิภาคอาเซียน
ตลอดจนมีการส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมการแบ่งปันทั้งความรู้ ประสบการณ์
และทรัพยากรต่าง ๆ ในอาเซียนรวมถึงพันธมิตรอื่น ๆ โดยการจัดตั้ง “ศูนย์แห่ง
การแบ่งปันกรุงเทพ – อาเซียน” เป็นกลไกขับเคลื่อนกรุงเทพมหานครสู่การเป็น
“มหานครศูนย์กลางแห่งการแบ่งปันของอาเซียน”

พันธกิจ ดำเนินการขับเคลื่อนให้กรุงเทพมหานครเป็นมหานครศูนย์กลาง
แห่งการแบ่งปันของอาเซียนที่เข้มแข็งในระดับนานาชาติ ในปี พ.ศ. 2568
(ค.ศ. 2025)

ตัวชี้วัด

1. ข้าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นผู้จัดทำโครงการในบริบทของ
กรุงเทพ – อาเซียนได้รับการพัฒนาเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจตามหลักสูตร
ที่กำหนด จำนวน 150 คน
2. มีทีมงานบริหารแผนการขับเคลื่อนกรุงเทพมหานครในบริบทอาเซียน
จำนวน 1 ทีม (ประมาณ 30 คน)
3. ข้าราชการกรุงเทพมหานครทำหน้าที่แลกเปลี่ยน ถ่ายทอดความรู้และ
ประสบการณ์ในระดับนานาชาติได้รับการพัฒนาศักยภาพตามหลักสูตรที่กำหนด
จำนวน 500 ราย
4. องค์ความรู้ของกรุงเทพมหานครที่ได้รับการพัฒนาเพื่อการแบ่งปันในระดับ
นานาชาติ จำนวน 3 แห่ง
5. ความร่วมมือระหว่างกรุงเทพมหานครกับหน่วยงาน/สถาบันการศึกษา/
องค์กรระหว่างประเทศ/เมือง ทั้งในและนอกอาเซียน จำนวน 10 ความร่วมมือ
6. การเผยแพร่การประชาสัมพันธ์ผลงาน/ข้อมูลข่าวสารเพื่อการบริหาร
แผนการขับเคลื่อนกรุงเทพมหานครในบริบทอาเซียนสู่กลุ่มเป้าหมาย (หน่วยงาน
ในสังกัด กทม./ประชาชน/หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน/เมืองในอาเซียน/องค์กร
ระหว่างประเทศ/ชาวต่างชาติ) จำนวน 2,500 คน

โครงการริเริ่มที่สำคัญ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 เพิ่มความปลอดภัยและมั่นคงของเมืองกรุงเทพ

5-2568-1-1-1 จัดกิจกรรมเสริมสร้างความผูกพันของสมาชิกในชุมชน
(สพส. สนข.)

5-2568-1-1-2 เข้มงวดการตรวจสอบการให้เช่าอาคารเพื่ออยู่อาศัย/
จัดเก็บพัสดุ-สินค้า (สนอ. สนข.)

5-2568-1-1-3 สร้างเสริมความรู้เกี่ยวกับภัยจากการก่อการร้าย อาชญากรรม - ยาเสพติดข้ามชาติสำหรับประชาชนในชุมชน (สปท. สนป. สพส. สนอ. สนข.)

5-2568-1-1-4 โรงเรียน กทม.ปลอดภัยจากสารอันตรายรูปแบบใหม่ (สยป. สนค. สพส. สวท. สนข.)

5-2568-1-2-3 คนกรุงเทพฯ ยุคใหม่ใส่ใจสุขภาพ (สนอ. สนข.)

5-2568-1-3-2 ประชาธิปไตยในโรงเรียน (สนค. สนข.)

5-2568-1-4-1 ส่งเสริมการเรียนรู้ เกี่ยวกับประชาธิปไตยหลักธรรมาภิบาล สิทธิมนุษยชน การพัฒนาที่ยั่งยืนและ/หรือ อัตลักษณ์ร่วมและความหลากหลาย ของอาเซียน (สพส. สวท. สนข.)

5-2568-1-4-2 ส่งเสริมสนับสนุนคุ้มครองสุขภาพ (กายและจิตใจ) เพื่อลดปัญหาทางครอบครัว

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมนวัตกรรม เศรษฐกิจสีเขียวที่เป็นธรรม

5-2568-2-1-1 สร้างทีมเศรษฐกิจเมืองกรุงเทพมหานคร และดำเนินการ ขับเคลื่อนเจาะตลาดการค้า การลงทุนในประชาคมอาเซียน (สนค.สยป. สพส. สวท.)

5-2568-2-1-5 ขยายตลาดจากชุมชนสู่อาเซียน (สพส.)

5-2568-2-2-1 พัฒนาทักษะฝีมือแรงงานสู่ตลาดอาเซียน (สพส.)

5-2568-2-2-16 พัฒนาและส่งเสริมสินค้าชุมชน (OCOP OTOP) เพื่อเข้าสู่ตลาดอาเซียน (สพส. สนข.)

5-2568-2-3-2 ส่งเสริมการผลิตของที่ระลึกโดยใช้วัสดุและภูมิปัญญา ท้องถิ่น (สพส. สวท. สนข.)

5-2568-2-4-1 จัดอบรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจ ดิจิทัลแก่ประชาชนในชุมชนกรุงเทพมหานคร (สนค. สพส. สนข.)

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เชื่อมโยงความหลากหลาย ร่วมใจสร้างสังคมสันติสุข

5-2568-3-1-2 ขยายผลการพัฒนาชุมชนโดยชุมชนมีส่วนร่วม อย่างยั่งยืน (ขยายผลบางพลัดโมเดล) (สยป. สพส. สนข.)

5-2568-3-1-3 พัฒนาบางขุนเทียนเมืองสิทธิมนุษยชน (สนข. บางขุนเทียน/ทุกสำนัก)

5-2568-3-1-6 จัดกิจกรรม “การขับเคลื่อนงานและเสริมสร้าง พลังชุมชนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ด้านสาธารณสุข” (สนอ.)

5-2568-3-2-2 ขับเคลื่อนการดำเนินโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับ นานาชาติ (PISA) (สนค. สนข.)

5-2568-3-3-1 ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านพหุวัฒนธรรมของชุมชน ในกรุงเทพมหานคร (สวท. สนข. สนข.หนองแขม)

5-2568-3-3-6 สานสัมพันธ์และเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชน (สวท.)

5-2568-3-3-10 สร้างสังคมพหุวัฒนธรรมร่วมกับ เมืองพี่เมืองน้อง (สกต.)

5-2568-3-4-1 รณรงค์เผยแพร่ความรู้และส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชน หน่วยงานภาครัฐและเอกชนให้ความร่วมมือในการปรับตัวเข้าสู่สังคมคาร์บอนต่ำ (Low – Carbon) (สสส. ทุกหน่วยงาน)

ยุทธศาสตร์ที่ 4 เพิ่มศักยภาพของบุคลากรและพัฒนาองค์ความรู้สู่สากล

5-2568-4-1-3 สร้างทีมงานบริหารแผนการขับเคลื่อนกรุงเทพมหานคร ในบริบทอาเซียน เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารแผน และการพัฒนาเมืองในบริบทกรุงเทพ -อาเซียน - โลก (จัดฝึกอบรมในหรือ ต่างประเทศ) (สยป. สกต. สพข. สำนัก สนข.)

5-2568-4-2-3 เสริมสร้างแนวคิดและทักษะการทำงานแบบเครือข่าย (สพข.)

5-2568-4-3-1 พัฒนางค์ความรู้ “การพัฒนาชุมชนโดยชุมชนเพื่อชุมชน อย่างยั่งยืน” หรือ “บางพลัดโมเดล” (สนข.บางพลัด)

5-2568-4-3-2 พัฒนางค์ความรู้ “บางขุนเทียนต้นแบบเมืองสิทธิมนุษยชน ของกรุงเทพมหานคร” (สนข.บางขุนเทียน)

5-2568-4-3-3 พัฒนางค์ความรู้ “โรงพยาบาลผู้สูงอายุบางขุนเทียน” (รพ.ผู้สูงอายุบางขุนเทียน)

5-2568-4-3-6 ขับเคลื่อนและดำเนินกิจกรรมการแบ่งความรู้ของ “ศูนย์แห่งการแบ่งปันกรุงเทพ - อาเซียน” (สยป. สำนัก สนข.)

5-2568-4-4-3 ความร่วมมือ (ผู้ให้/ผู้รับ/หุ้นส่วน) เพื่อส่งเสริม การพัฒนาเมืองในอาเซียนสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (สยป. สกต. สพข. สำนัก สนข.)

5-2568-4-5-3 ผลิตเป็นสื่อสร้างสรรค์เพื่อประชาสัมพันธ์ภารกิจ/ ผลงานการพัฒนากรุงเทพในบริบทอาเซียน (สปส. หน่วยงานที่มีโครงการ เพื่อแบ่งปัน)

คณะผู้จัดทำ

คณะกรรมการอำนวยการโครงการศึกษาวิจัยจัดทำแผนการขับเคลื่อนกรุงเทพมหานคร ภายหลังการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

นายขจิต ชัชวานิชย์	ผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล
นางปานฤดี มโนมัยพิบูลย์	รองผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล
นายพีระพงศ์ ศิริเกษม	รองผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล
ว่าที่ร้อยตรี บุญธรรม หุยประเสริฐ	รองผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล
นางสาวสุภาภรณ์ ธีระจันทร์	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์บริหารจัดการ
นางสาวนภา ชมไพบูลย์	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์เศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง
นางสาวพรณา เมธาวังศ์	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์สาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
นางกนกพรณ ธีระคำศรี	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์สาธารณสุขภาคพื้นฐาน
นางสาวกรสุภา นิตยวิมล	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์และสังคม
นายสุดใจ ยี่สุนแสง	ผู้อำนวยการกองสารสนเทศภูมิศาสตร์
นางจันทร์พิมพ์ กิตติสมบูรณ์สุข	หัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์คุณภาพชีวิต
นางสาวสมพร ทองทวี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

หัวหน้าทีมคณะทำงานโครงการศึกษาวิจัยจัดทำแผนการขับเคลื่อนกรุงเทพมหานคร ภายหลังการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

นางสาวกรสุภา นิตยวิมล	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์และสังคม
นางสาวนุชรี รุ่งวิยาธร	หัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์การศึกษาและพัฒนาสังคม กองยุทธศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์และสังคม
นางจันทร์พิมพ์ กิตติสมบูรณ์สุข	หัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์คุณภาพชีวิต กองยุทธศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์และสังคม
นายพิพล กระบวนรัตน์	หัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์เศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง กองยุทธศาสตร์เศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง
นางสาวสมศรี ตะโกพร	หัวหน้าฝ่ายข้อมูลและแผนงาน กองสารสนเทศภูมิศาสตร์

จัดทำโดย

สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร
173 ถนนดินสอ แขวงเสาชิงช้า เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200
www.bangkok.go.th/sed

ออกแบบและจัดพิมพ์โดย

บริษัท วันไฟน์เดีย จำกัด โทรศัพท์ 0 2158 0689